

Sygn. akt III AUa 1055/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Urszula Iwanowska
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Karolina Ernest

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016 r. w Szczecinie

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z udziałem A. K., S. R., M. H., R. W., K. G. (1)

o ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 września 2015 r. sygn. akt VII U 675/14

1. oddala apelację,

2. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Barbara Białecka SSA Urszula Iwanowska SSO del. Gabriela Horodnicka

– Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 1055/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 22 listopada 2013 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne M. H., podlegającego

ubezpieceniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od lutego 2009 roku do lutego 2012 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści ww. decyzji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 22 listopada 2013 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne A. K., podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od listopada 2009 roku do marca 2013 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści ww. decyzji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 22 listopada 2013 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne S. R., podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od kwietnia 2009 roku do marca 2013 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści ww. decyzji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 22 listopada 2013 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne R. W., podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od lipca 2010 roku do marca 2013 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści ww. decyzji.

W uzasadnieniach powyższych decyzji organ rentowy wskazał, że w wyniku kontroli ustalono, iż płatnik składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarł z (...) K. G. (1) umowę cywilnoprawną, której przedmiotem było świadczenie na rzecz płatnika usług polegających na prowadzeniu placu skupu i przerobu złomu oraz sprzedaży, zakupu, przerobu i ekspedycji złomu na tym placu. Do realizacji tych zadań (...) K. G. (1) zatrudnił na podstawie umów zlecenia osoby, które w tym samym czasie były pracownikami (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Biorąc pod uwagę powyższe, treść art. 8 ust. 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz brzmienie uchwały Sądu Najwyższego z 2 września 2009 roku w sprawie II UZP 6/09 organ rentowy przyjął, że płatnik składek jest zobowiązany do naliczenia i odprowadzenia składek na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne od przychodu osiągniętego przez M. H., A. K., S. R. oraz R. W. nie tylko z umów o pracę, ale dodatkowo od przychodu z tytułu umów zlecenia, ponieważ ww. w ramach umów zawartych z osobą trzecią świadczyli usługi na rzecz płatnika będącego pracodawcą, z którym pozostawali w stosunku pracy.

Z powyższymi decyzjami nie zgodził się płatnik składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., który wniósł o ich zmianę poprzez orzeczenie, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie M. H., A. K., S. R. oraz R. W. jako pracowników płatnika nie obejmuje przychodu z tytułu prac wykonywanych na podstawie umów zlecenia zawartych z (...) K. G. (1).

W uzasadnieniu swojego stanowiska płatnik składek - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. - w pierwszej kolejności wskazał, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych błędnie przyjął, iż beneficjentem prac wykonywanych przez M. H., A. K., S. R. oraz R. W. w ramach umów zlecenia zawartych z (...) K. G. (1) była (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Płatnik podkreślił w tym zakresie, że K. G. (1) zawarł umowy o świadczenie usług i z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S., i z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Przedmiotem zobowiązania K. G. (1) w ramach tych umów było przede wszystkim prowadzenie placu skupu i przerobu złomu, jak i sprzedaż, zakup, przerób i ekspedycja złomu na tym placu. Niemniej zakres usług świadczonych na rzecz (...) był znacznie szerszy, ponieważ obejmował także utrzymywanie czystości placu magazynowego, obsługę załadunków stali oraz odśnieżanie placu i dachów budynków i budowli. Płatnik składek podkreślił, że usługi zarządzania placem na rzecz (...) były wykonywane osobiście przez K. G. (1), zatem nie potrzebował on pomocy zleceniobiorców i wykonywał je przy pomocy pracowników spółki (...) w nominalnych godzinach ich pracy. Umowy zlecenia zawarte przez K. G. (1) z M. H., A. K., S. R. oraz R. W. dotyczyły wyłącznie współpracy ze spółką (...).

W dalszej kolejności płatnik składek podniósł, że co prawda postanowienia aneksu z 1 kwietnia 2009 r., mocą którego współpraca (...) z K. G. (1) została rozszerzona na usługi wykonywane przez K. G. (1) na rzecz (...), nie

znajdowały początkowo odzwierciedlenia w dokumentacji rozliczeniowej, gdyż faktury były wystawiane na globalną kwotę wynagrodzenia, bez rozdzielenia na usługi wykonane dla (...) oraz usługi wykonane na rzecz (...), jednak dokonana została korekta tej dokumentacji. W związku z tym K. G. (1) zwrócił płatnikowi składek (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 411.6849 zł, a spółka ta złożyła stosowne korekty rozliczeń VAT i podatku dochodowego w urzędzie skarbowym.

Nadto płatnik składek wskazał, że K. G. (1) swoje usługi świadczył na placu zlokalizowanym przy ul. (...) w S., a spółki (...) i (...) prowadzą swoją działalność gospodarczą na obszarze dwóch nierozgraniczonych nieruchomości, które mogą być traktowane przez osoby wykonujące tam prace jako jedna nieruchomość. Fakt ten utrudnia ustalenie, który podmiot jest beneficjentem konkretnej usługi w danym momencie. Zleceniobiorcy K. G. (1) mogli zatem nawet nie mieć wiedzy, na rzecz której ze spółek w danym czasie prace wykonują.

Rekapitułując, płatnik składek wskazał, że wydając zaskarżone decyzje organ rentowy naruszył przepis art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że każda praca wykonywana na podstawie umowy zlecenia przez osobę będącą pracownikiem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. powoduje objęcie tej osoby pracowniczym ubezpieczeniem społecznym, nawet wtedy, gdy prace wykonywane przez tę osobę nie przynosiły temu pracodawcy bezpośrednich korzyści.

W odpowiedziach na odwołania pozwany organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. - wniósł o ich oddalenie w całości, z argumentacją jak w zaskarżonych decyzjach. Ponadto pozwany wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu (kosztów zastępstwa procesowego) według norm przepisanych.

Postanowieniami z 8 maja 2014 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych: M. H., A. K., S. R., R. W. oraz K. G. (1), a nadto połączył sprawy z odwołań płatnika składek od wyżej wymienionych decyzji organu rentowego do wspólnego rozpoznania i wyrokowania.

Zainteresowany S. R. w piśmie procesowym z 12 czerwca 2014 r. wskazał, że jest zatrudniony w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S., a nadto zawierał umowy zlecenia z (...) K. G. (1). Umowy te dotyczyły m.in. prac związanych z przerobem i handlem złomem oraz utrzymaniem placu magazynowego, w tym sprzątnięciem, odśnieżaniem i naprawami oraz obsługą załadunków. Zainteresowany wyjaśnił, że nie wiedział, iż jego pracodawca spółka (...) nie jest jedynym właścicielem terenu, na którym jest składowany złom i wykonywane są zbrojenia, a wykonując pracę, realizował polecenia K. G. (1) i nie interesowało go to, z kim ten ma zawartą umowę i dla której spółki prace wykonuje.

Pozostali zainteresowani, pomimo prawidłowego doręczenia korespondencji i pouczenia, nie przedstawili swoich stanowisk w sprawie.

Wyrokiem z dnia 4 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołania i zasądził od płatnika na rzecz organu rentowego kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, demontażu wyrobów zużytych, odzysku surowców z materiałów segregowanych, rozbiórki i burzenia obiektów budowlanych, przygotowywania terenu pod budowę, sprzedaży hurtowej pozostałych maszyn i urządzeń, sprzedaży hurtowej metali i rud metali, sprzedaży hurtowej odpadów i złomu, sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej oraz transportu drogowego towarów.

W praktyce głównym profilem działalności (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jest obrót surowcami wtórnymi, pochodzącymi głównie ze złomu stalowego. Spółka ta skupuje złom w kraju od przedsiębiorstw i osób

fizycznych, a następnie odsprzedaje go w takiej formie do hut i odlewni krajowych oraz zagranicznych, albo odsprzedaje go po przerobieniu. Pozyskany złom jest segregowany, co polega na rozdzielaniu go według klucza asortymentu, a następnie klasyfikowany według reguł określanych przez huty i odlewnie.

W spółce (...) zatrudnieni są pracownicy na stanowiskach kasjerów, wagowych, klasyfikatorów, przepalaczy, magazynierów i operatorów sprzętu.

Pracownicy ci wykonują pracę w godzinach od 8:00 do 16:00 od poniedziałku do piątku oraz od 8:00 do 14:00 w soboty.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zajmuje się handlem wyrobami hutniczymi, pozyskiwaniem z rynku i przetwarzaniem surowców wtórnych, a ponadto jest spółką dedykowaną do pozyskiwania i produkcji zbrojeń budowlanych. Spółka (...) pozyskuje wyroby hutnicze poza granicami Polski głównie w formie zbrojeń budowlanych, a następnie zbrojenia te odsprzedaje w takiej formie, w jakiej zostały pozyskane, albo po wykonaniu z nich odpowiednich konstrukcji.

Przy przetwarzaniu zbrojeń pod konkretne konstrukcje powstają odpady poprodukcyjne, które podlegają segregacji. Segregacją tą zajmują się głównie pracownicy spółki (...).

Działalność w zakresie pozyskiwania surowców wtórnych spółka (...) prowadzi na terenie placu użytkowanego przez spółkę (...) lub innych swoich kontrahentów, m.in. na placu przy ul. (...). Ponadto spółka (...) przy ul. (...) w S. ma własny plac, na którym prowadzi produkcję zbrojeń budowlanych oraz handel stalą.

W praktyce (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. oraz (...) z ograniczoną odpowiedzialnością w S. prowadzą działalność gospodarczą na terenie oddanych im w użytkowanie wieczyste dwóch nieruchomości, które bezpośrednio przylegają do siebie i nie są w żaden sposób rozgraniczone. Nadto z terenu tego korzysta także (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. (...) te tworzą plac składowy przy ul. (...) w S., którym zarządza K. G. (1).

Na terenie tym usytuowany jest budynek (...) spółki (...), w którym pomieszczenia biurowe ma także spółka (...). Na wprost od wejścia do tego budynku, za i obok placu parkingowego znajduje się teren, na którym stoją kontenery. Teren ten należy do firmy (...), a odstawiane są tam puste kontenery. Teren jest wynajmowany przez spółki (...), (...) w różnych częściach.

Po lewej stronie budynku biurowego (stojąc tyłem do drzwi wejściowych) znajduje się wiata magazynowa, a vis a vis niej otoczony murem plac składowy magazynu. Za budynkiem biurowym usytuowana jest kolejna część budynku a za nią hala. Za placem składowym magazynu znajduje się miejsce ważenia, a obok niego kasa, pomieszczenie kierownika placu. Po lewej stronie od miejsca ważenia i ww. pomieszczeń rozpoczyna się plac składowy o obszarze ok. 1,5 h. Z wagi umieszczonej za placem składowym magazynu korzystają trzy spółki (...), (...), (...). Ważenie odbywa się 2-krotnie z i bez ładunku. W tym miejscu odbywa się także rozliczanie z kontrahentami. Żurawie, w tym jeden usytuowany obok kasy i pomieszczenia kierownika placu oraz ładownia hydrauliczna są własnością spółki (...). Dalej, przy krawędzi posesji znajduje się bocznicą kolejowa, wzdłuż której usytuowane są posegregowane stanowiska składowe posortowanych rodzajów złomu. Na końcu bocznicą kolejowej znajduje się waga kolejowa, z jej prawej strony, na tej samej wysokości, usytuowany jest plac ze złomem do przerobu i ze złomem przerobionym. W dali widoczny jest plac ze złomami lekkimi oraz prasonożyca. Jest to teren użytkowany przez spółkę (...). Na granicy działek użytkowanych przez spółkę (...) i spółkę (...) znajduje się teren użytkowany przez spółkę (...).

W budynku o elewacji w kolorze zieleni oliwkowej znajduje się zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego. Dalej wzdłuż budynku punkt napraw (...) spółki (...). Teren ten należy do spółki (...), a spółka (...) go użytkuje. Za miejscem załadunkowym znajduje się zbrojarnia, a obok niej urządzenie polibar wokół którego rozrzucone są odpady poprodukcyjne po produkcji zbrojeń. Odpady te wymagają segregacji ręcznej. Obok zbrojarni usytuowane są pomieszczenia socjalne wspólne dla pracowników spółek (...), (...) oraz (...), a w ich sąsiedztwie stanowiska giętkarek i gilotyna, przy której pracują zarówno pracownicy spółki(...)

Za ww. znajduje się magazyn złomu kolorowego, a obok niego plac i kolejne stanowiska złomu poprodukcyjnego oraz paczkarka. Magazyn złomu kolorowego jest otoczony wewnętrznym murem, gdyż jest to magazyn największej wartości. Pracownicy spółek (...), (...) oraz (...) swobodnie mogą się przemieszczać po terenie całego placu przy ul. (...).

W dniu 31 grudnia 2004 r., z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2005 r., pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jako zleceniodawcą a K. G. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) jako zleceniobiorcą, została zawarta umowa o świadczenie usług. Przedmiotem umowy było świadczenie przez K. G. (1) na rzecz spółki (...) usług polegających na prowadzeniu w imieniu i na rzecz tej spółki placu skupu i przerobu złomu oraz sprzedaży, zakupu, przerobu, ekspedycji złomu na tym placu. W ramach realizacji ww. umowy K. G. (1) zobowiązany był w szczególności do: utrzymania ciągłości ruchu maszyn i urządzeń będących na wyposażeniu placu, niezwłocznego zgłaszania zleceniodawcy awarii maszyn i urządzeń, prowadzenia kart obsługi maszyn i urządzeń, informowania zleceniodawcy o konieczności planowanych i bieżących napraw maszyn i urządzeń, zlecenia wykonywania legalizacji i konserwacji wag i dystrybutorów paliw zgodnie z przepisami (...), wykonywania zgodnie z wytycznymi zleceniodawcy wszystkich przesunięć środków trwałych i wyposażenia między placami, prowadzenia i kontrolowania prawidłowości wystawianych dokumentów zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, użytkowania placu i wszystkich urządzeń zgodnie ze stosownymi przepisami BHP i ochrony przeciwpożarowej, prowadzenia działań handlowo-marketingowych zgodnie ze strategią marketingową przyjętą przez zleceniodawcę, prowadzenia okresowej inwentaryzacji składników majątku i towarów zgodnie z zasadami określonymi dokumentacją wewnętrzną zleceniodawcy, właściwej organizacji pracy, utrzymania dyscypliny pracy oraz pełnego i efektywnego wykorzystywania czasu pracy pracowników zatrudnionych na placu, sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przez pracowników zatrudnionych na placu wewnętrznych przepisów, rozporządzeń, instrukcji w zakresie powierzonych obowiązków, kontrolowania przestrzegania przez pracowników zatrudnionych na placu przepisów BHP, ppoż., regulaminu pracy zleceniodawcy oraz tajemnicy służbowej, wykonywania nakazów, wystąpień, decyzji i zarządzeń wydawanych przez organy nadzoru nad warunkami pracy i ochrony środowiska.

Wyżej opisane usługi miały być świadczone na placu położonym w S. przy ul. (...). Z tytułu ww. usług (...) przysługiwało wynagrodzenie miesięczne w kwocie 3.600 zł netto, a od 1 stycznia 2011 r. 6.280 zł netto oraz wynagrodzenie zmienne wynikające z dodatkowych zleceń, a nadto wynagrodzenie dodatkowe uznaniowe.

W dniu 1 kwietnia 2009 r. pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jako zleceniodawcą oraz (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. a K. G. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) jako zleceniobiorcą, zawarty został aneks do umowy o świadczenie usług z 31 grudnia 2004 r.

Na mocy tego aneksu zleceniodawca – spółka (...), spółka (...) oraz zleceniobiorca K. G. (1) postanowili, że z dniem 1 kwietnia 2009 r. zakresem umowy z dnia 31 grudnia 2004 r. zostaną objęte usługi wykonywane przez K. G. (1) na rzecz (...). K. G. (1) zobowiązał się świadczyć na rzecz spółki (...) usługi w zakresie przyjęcia, segregacji i przygotowania do wysyłki wskazanych partii złomu, demontażu i segregacji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz wykonywania wskazanych prac porządkowych, w szczególności w zakresie utrzymania w czystości nieruchomości (...) w postaci działek (...) położonych w S. przy ul. (...) oraz odśnieżania tych działek oraz znajdujących się na nich budynków i budowli.

Za wykonywanie ww. usług (...) przysługiwało od (...) wynagrodzenie miesięczne w kwocie 2.950 zł netto, a od 1 stycznia 2010 r. – 5.100 zł netto, od 1 stycznia 2011 r. – 9.550 zł netto, od 1 stycznia 2012 r. – 7.400 zł netto oraz wynagrodzenie zmienne wynikające z dodatkowych zleceń, a nadto wynagrodzenie dodatkowe uznaniowe.

Spółka (...), spółka (...) oraz zleceniobiorca K. G. (1) w dniu 1 czerwca 2013 r. zgodnie postanowili, że z dniem 1 lipca 2013 r. wygasa umowa pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. i K. G. (1) w zakresie świadczenia przez tego ostatniego na rzecz (...) usług opisanych w aneksie z 1 kwietnia 2009 r., a pozostałe postanowienia umowy z 31 grudnia 2004 r. pozostają bez zmian.

K. G. (1) w związku z realizacją postanowień aneksu z 1 kwietnia 2009 r. do umowy o świadczenie usług z 31 grudnia 2004 r. i wykonywaniem usług na rzecz dwóch spółek, początkowo wystawiał faktury jedynie na (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

W 2013 roku, po przeprowadzeniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kontroli u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., K. G. (1) skorygował te faktury i dokonał zwrotu na rzecz tej spółki kwoty 411.849 zł jednocześnie obciążając nią (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

W wyniku powyższego spółka (...) złożyła w urzędzie skarbowym korektę rozliczeń podatkowych.

Osobą odpowiedzialną za organizację pracy na placu składowym przy ul. (...) w S. jest K. G. (1). Odpowiada on przede wszystkim za utrzymanie porządku na terenie nieruchomości, w tym za prace gospodarcze, remontowe, konserwacyjne i porządkowe, które wynikają z samej specyfiki prac przy przerobie złomu. Czynności te wykonuje on w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej (...). Formalną podstawą tych czynności jest umowa o świadczenie usług, jaką w dniu 31 grudnia 2004 r. K. G. (1) zawarł ze spółką (...). W praktyce K. G. (1) przy wykonaniu ww. czynności współpracuje ze wszystkimi spółkami, jakie prowadzą działalność gospodarczą na placu przy ul. (...) w S., w związku z czym może on wydawać polecenia pracownikom wszystkich trzech spółek. W celu wykonania tych czynności w latach 2005-2008 K. G. (1) zatrudniał pracowników w ramach umów o pracę, a w latach 2009-2014 pracowników na umowę cywilnoprawną. Osoby, z którymi zawierane były umowy cywilnoprawne, K. G. (1) rekrutował spośród znanych sobie pracowników spółki (...).

K. G. (1), zarządzając placem przy ul. (...) w S. i organizując na nim pracę, nie miał ani świadomości, że teren ten składa się z kilku działek oddanych w odrębne użytkowanie spółek (...) i (...), ani wiedzy, jak przebiegają granice pomiędzy terenami tych spółek.

M. H. w okresie od 13 grudnia 2010 r. do 17 lutego 2012 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na stanowisku spawacza-pracownika placowego. W toku tego zatrudnienia, w okresie od lutego 2011 r. do lutego 2012 r. M. H. zawierał z K. G. (1) cyklicznie, na okresy miesięczne, umowy zlecenia, zobowiązując się każdorazowo do wykonania w miejscu wskazanym przez zleceniodawcę czynności polegających na:

- przyjęciu, segregacji i przygotowaniu do wysyłki wskazanych partii złomu,
- segregacji i demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- wykonywaniu prac porządkowych.

Za wykonanie ww. umów zlecenia M. H. uzyskał wynagrodzenie:

- za luty 2011 r. w kwocie 1.057 zł brutto,
- za marzec 2011 r. w kwocie 593 zł brutto,
- za kwiecień 2011 r. w kwocie 593 zł brutto,
- za maj 2011 r. w kwocie 653 zł brutto,
- za czerwiec 2011 r. w kwocie 237 zł brutto,
- za lipiec 2011 r. w kwocie 1.068 zł brutto,
- za sierpień 2011 r. w kwocie 237 zł brutto,
- za wrzesień 2011 r. w kwocie 558 zł brutto,

- za październik 2011 r. w kwocie 356 zł brutto,
- za listopad 2011 r. w kwocie 831 zł brutto,
- za grudzień 2011 r. w kwocie 653 zł brutto,
- za styczeń 2012 r. w kwocie 605 zł brutto,
- za luty 2012 r. w kwocie 273 zł brutto.

M. H. zajmował się pracami związanymi ze spawaniem, a gdy nie było tego rodzaju prac, sortował złom lub porządkował plac składowy. Każdorazowo polecenia wykonania określonych czynności wydawał mu K. G. (1). Prace te ubezpieczony wykonywał na placu przy ul. (...) w S. – zarówno w części należącej do spółki (...), jak i w części należącej do spółki (...). Ubezpieczony stawiał się do pracy na określoną godzinę i wykonywał polecenia K. G. (1), nie różnicując, czy określone czynności wykonuje jako pracownik spółki (...), czy jako zleceniobiorca K. G. (1). K. G. (1) nie informował M. H., czy w danym momencie wykonuje pracę w ramach stosunku pracy na rzecz spółki (...), czy w ramach umowy zlecenia i na czyją rzecz. Na koniec miesiąca M. H. podpisywał dokumenty przedkładane mu przez K. G. (1) i otrzymywał wynagrodzenie – i jako pracownik, i jako zleceniobiorca.

Od 1 listopada 2009 r. A. K. jest zatrudniony w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w pełnym wymiarze czasu na stanowisku operatora sprzętu. W toku tego zatrudnienia, w okresie od listopada 2009 r. do marca 2013 r. A. K. zawierał z K. G. (1) cyklicznie, na okresy miesięczne, umowy zlecenia, zobowiązując się każdorazowo do wykonania w miejscu wskazanym przez zleceniodawcę czynności polegających na:

- przyjęciu, segregacji i przygotowaniu do wysyłki wskazanych partii złomu,
- segregacji i demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- wykonywaniu prac porządkowych.

Za wykonanie ww. umów zlecenia A. K. uzyskał wynagrodzenie:

- za listopad 2009 r. w kwocie 1.235 zł brutto,
- za grudzień 2009 r. w kwocie 1.472 zł brutto,
- za styczeń 2010 r. w kwocie 1.235 zł brutto,
- za luty 2010 r. w kwocie 1.235 zł brutto,
- za marzec 2010 r. w kwocie 1.591 zł brutto,
- za kwiecień 2010 r. w kwocie 2.006 zł brutto,
- za maj 2010 r. w kwocie 1.709 zł brutto,
- za czerwiec 2010 r. w kwocie 1.591 zł brutto,
- za lipiec 2010 r. w kwocie 1.472 zł brutto,
- za sierpień 2010 r. w kwocie 1.472 zł brutto,
- za wrzesień 2010 r. w kwocie 1.472 zł brutto,
- za październik 2010 r. w kwocie 1.353 zł,

- za listopad 2010 r. w kwocie 1.947 zł brutto,
- za grudzień 2010 r. w kwocie 1.591 zł brutto,
- za styczeń 2011 r. w kwocie 1.591 zł brutto,
- za luty 2011 r. w kwocie 3.015 zł brutto,
- za marzec 2011 r. w kwocie 1.709 zł brutto,
- za kwiecień 2011 r. w kwocie 3.252 zł brutto,
- za maj 2011 r. w kwocie 1.976 zł brutto,
- za czerwiec 2011 r. w kwocie 1.472 zł brutto,
- za lipiec 2011 r. w kwocie 1.947 zł brutto,
- za sierpień 2011 r. w kwocie 1.709 zł brutto,
- za wrzesień 2011 r. w kwocie 1.650 zł brutto,
- za październik 2011 r. w kwocie 2.540 zł brutto,
- za listopad 2011 r. w kwocie 1.573 zł brutto,
- za grudzień 2011 r. w kwocie 2.938 zł brutto,
- za styczeń 2012 r. w kwocie 1.573 zł brutto,
- za luty 2012 r. w kwocie 1.395 zł brutto,
- za marzec 2012 r. w kwocie 2.344 zł brutto,
- za kwiecień 2012 r. w kwocie 2.700 zł brutto,
- za maj 2012 r. w kwocie 1.158 zł brutto,
- za czerwiec 2012 r. w kwocie 2.285 zł brutto,
- za lipiec 2012 r. w kwocie 1.395 zł brutto,
- za sierpień 2012 r. w kwocie 2.404 zł brutto,
- za wrzesień 2012 r. w kwocie 1.454 zł brutto,
- za październik 2012 r. w kwocie 1.454 zł brutto,
- za listopad 2012 r. w kwocie 1.454 zł brutto,
- za grudzień 2012 r. w kwocie 1.454 zł brutto i 617 zł brutto,
- za styczeń 2013 r. w kwocie 1.395 zł brutto,
- za luty 2013 r. w kwocie 1.632 zł brutto,
- za marzec 2013 r. w kwocie 1.395 zł brutto.

S. R. w okresie od 1 września 2008 r. do 31 sierpnia 2013 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na stanowisku operatora sprzętu. W toku tego zatrudnienia, w okresie od kwietnia 2009 r. do marca 2013 r. S. R. zawierał z K. G. (1) cyklicznie, na okresy miesięczne, umowy zlecenia, zobowiązując się każdorazowo do wykonania w miejscu wskazanym przez zleceniodawcę czynności polegających na:

- przyjęciu, segregacji i przygotowaniu do wysyłki wskazanych partii złomu,
- segregacji i demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- wykonywaniu prac porządkowych.

Za wykonanie ww. umów zlecenia S. R. uzyskał wynagrodzenie:

- w kwietniu 2009 r., w październiku 2009 r., w grudniu 2009 r., w styczniu 2010 r., w lutym 2010 r. w kwocie po 1.299 zł brutto za każdy miesiąc,
- w maju 2009 r. w kwocie 2.308 zł brutto,
- w czerwcu 2009 r., w lipcu 2009 r., w sierpniu 2009 r., we wrześniu 2009 r. w kwocie po 1.655 zł brutto za każdy miesiąc,
- w listopadzie 2009 r. w kwocie 1.418 zł brutto,
- w marcu 2010 r. w kwocie 1.798 zł brutto,
- w kwietniu 2010 r. w kwocie 2.189 zł brutto,
- w maju 2010 r. w kwocie 2.130 zł brutto,
- w czerwcu 2010 r., w styczniu 2011 r. w kwocie po 1.893 zł brutto za każdy miesiąc,
- w lipcu 2010 r., w sierpniu 2010 r., w październiku 2010 r., w grudniu 2010 r., w czerwcu 2011 r. w kwocie po 1.537 zł brutto za każdy miesiąc,
- we wrześniu 2010 r. w kwocie 2.486 zł brutto,
- w listopadzie 2010 r., w sierpniu 2011 r. w kwocie po 2.249 zł brutto za każdy miesiąc,
- w lutym 2011 r., w marcu 2011 r. w kwocie po 3.435 zł brutto za każdy miesiąc,
- w kwietniu 2011 r. w kwocie 3.792 zł brutto,
- w maju 2011 r. w kwocie 2.427 zł brutto,
- w lipcu 2011 r. w kwocie 2.011 zł brutto,
- we wrześniu 2011 r. w kwocie 2.545 zł brutto,
- w październiku 2011 r. w kwocie 2.723 zł brutto,
- w listopadzie 2011 r. w kwocie 2.367 zł brutto,
- w grudniu 2011 r. w kwocie 1.774 zł brutto,
- w styczniu 2012 r., w kwietniu 2012 r. w kwocie po 2.231 zł brutto za każdy miesiąc,

- w lutym, 2012 r., w styczniu 2013 r. w kwocie po 1.400 zł brutto za każdy miesiąc,
- w marcu 2012 r. w kwocie 2.587 zł brutto,
- w maju 2012 r. w kwocie 2.112 zł brutto,
- w czerwcu 2012 r. w kwocie 1.875 zł brutto,
- w lipcu 2012 r. w kwocie 1.104 zł brutto,
- w sierpniu 2012 r. w kwocie 2.468 zł brutto,
- we wrześniu 2012 r. w kwocie 1.661 zł brutto,
- w październiku 2012 r., w grudniu 2012 r. w kwocie po 1.163 zł brutto za każdy miesiąc,
- w listopadzie 2012 r. w kwocie 1.355 zł brutto,
- w lutym 2013 r. w kwocie 1.282 zł brutto,
- w marcu 2013 r. w kwocie 1.341 zł brutto.

R. W. w okresie od 1 lipca 2010 r. do 31 stycznia 2017 r. jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na stanowisku pracownika placowego. W toku tego zatrudnienia, w okresie od lipca 2010 r. do marca 2013 r. R. W. zawierał z K. G. (1) cyklicznie, na okresy miesięczne, umowy zlecenia, zobowiązując się każdorazowo do wykonania w miejscu wskazanym przez zleceniodawcę czynności polegających na:

- przyjęciu, segregacji i przygotowaniu do wysyłki wskazanych partii złomu,
- segregacji i demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- wykonywaniu prac porządkowych.

Za wykonanie ww. umów zlecenia R. W. uzyskał wynagrodzenie:

- w lipcu 2010 r., w sierpniu 2010 r. w kwocie po 735 zł brutto za każdy miesiąc,
- we wrześniu 2010 r., w październiku 2010 r. w kwocie po 853 zł brutto za każdy miesiąc,
- w listopadzie 2010 r. w kwocie 1.565 zł brutto,
- w grudniu 2010 r. w kwocie 1.458 zł brutto,
- w styczniu 2011 r. w kwocie 1.714 zł brutto,
- w lutym 2011 r. w kwocie 1.316 zł brutto,
- w marcu 2011 r., w maju 2011 r., w czerwcu 2011 r., we wrześniu 2011 r., w grudniu 2011 r., w maju 2012 r. w kwocie po 1.092 zł brutto za każdy miesiąc,
- w kwietniu 2011 r. w kwocie 1.151 zł brutto,
- w lipcu 2011 r., w grudniu 2012 r. w kwocie po 617 zł brutto za każdy miesiąc,
- w sierpniu 2011 r., w listopadzie 2011 r. w kwocie po 973 zł brutto za każdy miesiąc,

- w październiku 2011 r. w kwocie 1.388 zł brutto,
- w styczniu 2012 r., w styczniu 2013 r. w kwocie po 1.210 zł brutto za każdy miesiąc,
- w lutym 2012 r. w kwocie 1.566 zł brutto,
- w marcu 2012 r. w kwocie 629 zł brutto,
- w kwietniu 2012 r., w lutym 2013 r., w marcu 2013 r. w kwocie po 854 zł brutto za każdy miesiąc,
- w czerwcu 2012 r. w kwocie 1.329 zł brutto,
- w lipcu 2012 r., w październiku 2012 r. w kwocie po 439 zł brutto za każdy miesiąc,
- w sierpniu 2012 r. w kwocie 1.032 zł brutto,
- we wrześniu 2012 r. w kwocie 1.009 zł brutto,
- w listopadzie 2012 r. w kwocie 558 zł brutto.

K. G. (1) nie prowadził bieżącej ewidencji czynności wykonywanych przez poszczególnych zatrudnianych w ramach umów cywilnoprawnych pracowników spółki (...), w szczególności nie odnotowywał, kiedy i który ze zleceniobiorców wykonuje czynności na rzecz spółki (...), a kiedy na rzecz spółki (...).

Sąd Okręgowy uznał odwołania płatnika składek za nieuzasadnione w całości, podnosząc, że płatnik kwestionował to, iż zainteresowani M. H., A. K., S. R. i R. W., świadcząc pracę w ramach umów zlecenia zawartych z K. G. (1), w istocie świadczyli pracę na rzecz płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. pracodawcy, z którym jednocześnie w tym samym czasie pozostawali w stosunku pracy. Płatnik składek zaprzeczał, aby był beneficjentem pracy wykonywanej przez zainteresowanych w ramach umów zlecenia zawartych z K. G. (1). W szczególności płatnik wskazywał, że praca ta była świadczona na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. podmiotu o podobnym profilu działalności, wykonującym działalność gospodarczą na terenie tego samego placu składowego przy ul. (...) w S..

Sąd pierwszej instancji wskazał, że ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach przeprowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kontroli, dokumentów dołączonych do akt sprawy, a nadto w oparciu o zeznania zainteresowanych M. H. i K. G. (1), świadka S. K. oraz słuchanej za stronę powodową P. P.. Autentyczność dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu. W ocenie Sądu meriti, także zeznania powyższych osób były wiarygodne, ponieważ były one jasne i co do zasady spójne, a nadto korespondowały z dokumentami zebranymi w sprawie. Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy dopuścił i przeprowadził dowód z oględzin nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), na której płatnik składek i spółka (...) wykonują swoją działalność gospodarczą i gdzie usługi w ramach własnej działalności gospodarczej świadczy K. G. (1).

Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z treścią znajdującego zastosowanie w niniejszej sprawie art. 6 k.c., statuującego zasadę rozkładu ciężaru dowodu, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Użyte w tym przepisie określenie „wywodzi skutki prawne” odnosi się do strony postępowania i ma to znaczenie, że podkreśla zależność między stroną, a faktami prawnymi, które ma wykazać. Przedmiotem dowodu są fakty istotne dla rozstrzygnięcia, które można nazwać jako prawne (art. 227 k.p.c.). Dla potrzeb tego rozstrzygnięcia można więc podkreślić jedno ze znaczeń materialnoprawnego rozkładu ciężaru dowodu opisanego regułą art. 6 k.c., a mianowicie takie, że wskazuje on kierunek aktywności dowodowej stron, określa więc – w połączeniu z normami prawa materialnego – które fakty podlegają dowodzeniu. Także treść art. 232 k.p.c. nakłada na strony obowiązek wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego,

obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Rolą pozwanego z reguły jest wskazanie faktów tamujących lub niweczących prawo. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ewentualnej i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa (tak w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 roku, sygn. I CR 79/8, LEX nr 8416).

W świetle powyższego, Sąd Okręgowy wskazał, że spór w rozpoznawanej sprawie dotyczył interpretacji przepisu art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.). Stosownie do treści art. 8 ust. 2a ww. ustawy, za pracownika w rozumieniu tej ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Przepis ten został dodany do ustawy systemowej na mocy art. 1 pkt 4 lit. b ustawy z 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1999 r. Nr 110, poz. 1256) i wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1999 roku. Rozszerza on pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z wymienionych umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy. Drugą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która umowę taką zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest to, że będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą, jednocześnie świadczy ona na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej, zawartej z nim lub inną osobą. W konsekwencji, nawet gdy osoba ta (pracownik) zawarła np. umowę zlecenia z osobą trzecią, to pracę w jej ramach wykonuje faktycznie dla swojego pracodawcy – to on uzyskuje rezultaty jego pracy (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 2 września 2009 r., sygn. akt II UZP 6/09, Lex nr 514221). Podstawowym skutkiem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust. 2a za pracownika, jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnymi, rentowymi, chorobowymi i wypadkowymi tak jak pracownika (art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). W związku z tym osoba ta podlega obowiązkowi zgłoszenia do wymienionych ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ten obciąża płatnika składek (art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Zważywszy, że w stosunku do pracownika płatnikiem składek jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), a art. 8 ust. 2a rozszerza pojęcie pracownika na jego dalszą aktywność w ramach umowy cywilnoprawnej, jeżeli w jej ramach świadczy on pracę na rzecz swojego pracodawcy, naturalne i zgodne z wykładnią literalną tego przepisu jest uznanie, że także w zakresie tej sfery aktywności należy go uznać na potrzeby ubezpieczeń społecznych za pracownika tego właśnie pracodawcy (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 2 września 2009 r., sygn. akt II UZP 6/09, op. cit.). Pracodawca, ustalając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu stosunku pracy, powinien więc zsumować wynagrodzenie z umowy cywilnoprawnej z wynagrodzeniem ze stosunku pracy. Takie rozwiązanie wydaje się również uzasadnione w sytuacji, gdy umowa cywilnoprawna została zawarta z innym podmiotem (osobą trzecią), lecz praca w jej ramach jest wykonywana na rzecz pracodawcy.

Sąd Okręgowy podniósł, że stosownie do regulacji przepisu art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie "uwzględnia się" w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy. Pracodawca może więc dokonać potrącenia ze środków pracownika uzyskanych u niego (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 2 września 2009 r., sygn. akt II UZP 6/09, op. cit.). T

Sąd meriti wskazał, że tożsamą wykładnią art. 8 ust. 2a omawianej ustawy - podzielaną w pełni przez ten Sąd – zaprezentował Sąd Najwyższy w najnowszej uchwale z 6 lutego 2014 roku, sygn. akt II UK 279/13. Sąd Najwyższy wskazał dodatkowo we wspomnianej uchwale, że przepis art. 8 ust. 2a wprowadza wyjątek od reguły z art. 9 ust. 1 ustawy systemowej, że umowa zlecenia jest zwolniona z obowiązku ubezpieczenia społecznego w sytuacji, gdy występuje u tej samej osoby obok umowy o pracę. Celem wprowadzenia takiej regulacji było wyeliminowanie sytuacji,

w których w ramach umowy cywilnoprawnej ubezpieczony wykonywałby te same obowiązki, które świadczył w ramach umowy o pracę, wskutek czego pracodawca nie musiałby zatrudniać pracownika w większym wymiarze czasu pracy lub w godzinach nadliczbowych i odprowadzać składek na ubezpieczenia społeczne od wyższego wynagrodzenia.

Sytuacja przewidziana w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych miała zdaniem Sądu pierwszej instancji miejsce w niniejszej sprawie, albowiem M. H., A. K., S. R. i R. W. w ramach umów zlecenia zawartych z K. G. (1), działali faktycznie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. podmiotu, z którym jednocześnie łączyły ich umowy o pracę. W tym kontekście Sąd meriti wyjaśnił, iż zwrot „działać na rzecz” użyty został w art. 8 ust. 2 a ustawy systemowej w innym znaczeniu, niż w języku prawa, w którym działanie „na czyjąś rzecz” może odbywać się w wyniku istnienia określonej więzi prawnej. Chodzi tutaj o pewną sytuację faktyczną, w ramach której pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rozrachunku rezultat pracy wykonywanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia jednej z umów wymienionych w powołanym przepisie z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniobiorcą (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 27 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa 2027/12, Lex nr 1342233 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 21 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa 1054/13, Lex nr 1363247).

Mając na względzie specyfikę postępowania w sprawach ubezpieczeń społecznych oraz fakt, iż w przedmiotowej sprawie pomiędzy płatnikiem składek, a organem ubezpieczeń społecznych powstał spór dotyczący obowiązku ubezpieczeń społecznych (na jaki wskazuje sam ustawodawca w art. 38 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) – Sąd pierwszej instancji uznał, iż przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy zasadnicze znaczenie winna znaleźć zasada wyrażona w art. 6 k.c., zastosowana odpowiednio w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych i płatnik składek, zaprzeczając twierdzeniom organu rentowego, który na podstawie przeprowadzonego postępowania kontrolnego dokonał niekorzystnych dla niego ustaleń, winien w postępowaniu przed sądem nie tylko podważyć trafność poczynionych w ten sposób ustaleń, dotyczących obowiązku ubezpieczeń społecznych, ale również, nie ograniczając się do polemiki z tymi ustaleniami, wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jego stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniach od decyzji.

Zdaniem Sądu Okręgowego powodowa spółka (...) temu obowiązkowi nie sprostала. W tym zakresie Sąd ten zważył, że biorąc pod uwagę stan wynikający z dokumentów i twierdzeń osób przesłuchanych w toku postępowania kontrolnego prowadzonego przez pozwanego organu rentowego, w szczególności zaś K. G. (1), zaskarżone decyzje organu, oparte na przyjęciu, że czynności świadczone przez zainteresowanych pracowników spółki (...), a realizowane na podstawie umów zlecenia zawartych z (...) K. G. (1), były realizowane na rzecz pracodawcy, są prawidłowe. Zdaniem Sądu meriti, późniejsze działania płatnika składek, w tym dokonanie korekty faktur i deklaracji podatkowych, w świetle wyników przeprowadzonego przed Sądem postępowania dowodowego, nie znajdują oparcia w faktach.

W tym kontekście Sąd pierwszej instancji zważył, że K. G. (1) ani na etapie postępowania przed organem rentowym, ani w toku niniejszego postępowania, nie był w stanie w sposób pewny i kategoriyczny, wskazać, który ze zleceniobiorców i w jakim okresie, wykonywał pracę na rzecz konkretnej spółki, prowadzącej działalność gospodarczą o zbieżnym profilu na tym samym terenie. Skoro zainteresowany nie wiedział tego ani na etapie postępowania kontrolnego, ani postępowania sądowego, to w ocenie Sądu meriti rodzi się wątpliwość w oparciu o jaką wiedzę strony dokonały korekty faktur. Przy tym, zdaniem Sądu pierwszej instancji, nie można tracić z pola widzenia tego, że korekta ta została dokonana po przeprowadzeniu kontroli u płatnika składek (czerwiec 2013 r.) i zakwestionowaniu kwot podstaw wymiaru składek za zainteresowanych.

Sąd Okręgowy uznał, że jest faktem, iż zainteresowani w ramach zawartych z K. G. (1) umów zlecenia, wykonywali czynności na terenie użytkowanym przez trzy spółki – (...), (...) oraz T. E.. Teren ten nie jest rozgraniczony, co potwierdziły też wyniki przeprowadzonych przez Sąd meriti oględzin. Pracownicy każdej ze spółek swobodnie mogą przemieszczać się po całym placu składowym przy ul. (...) w S.. Spółki oddają sobie w używanie poszczególne części nieruchomości, niektóre użytkują wspólnie (np. budynek z szatnią i pomieszczeniami socjalnymi), podobnie jak i sprzęty (np. waga). Co więcej, nie tylko szeregowi pracownicy spółki (...), ale i sam K. G. (1), tj. osoba zarządzająca

placem przy ul. (...) w S. i organizująca na nim pracę, nie mieli ani świadomości, że teren ten składa się z kilku działek oddanych w odrębne użytkowanie spółek (...) i (...), ani wiedzy, jak przebiegają granice pomiędzy terenami tych spółek.

Sąd pierwszej instancji doszedł do przekonania, że skoro zainteresowani wykonywali w ramach umów zlecenia czynności na terenie użytkowanym przez spółkę (...), a czynności te mieściły się w zakresie tych, jakie wykonywali w ramach stosunku pracy, to rzeczą tego pracodawcy i K. G. (1) było takie zorganizowanie tego procesu, aby wyeliminować wątpliwości, kto, kiedy, na jakiej podstawie i na czyją rzecz pracuje. Tym bardziej, że sam K. G. (1) był osobą umocowaną do wydawania zainteresowanym poleceń zarówno w ramach stosunku pracy, jak i w ramach umów cywilnoprawnych. Zdaniem Sądu Okręgowego, tego elementu w analizowanym stanie faktycznym zabrakło. Jak wyjaśnił bowiem zainteresowany M. H., stawiał się do pracy jako pracownik spółki (...) na określoną godzinę i wykonywał polecenia K. G. (1), po czym po upływie nominalnego czasu pracy w ramach pełnego etatu, nadal wykonywał prace określone przez K. G. (1), nie różnicując, czy określone czynności wykonuje jako pracownik spółki (...), czy jako zleceniobiorca K. G. (1). W ocenie Sądu meriti, z zeznań zainteresowanego jednoznacznie wynika, że K. G. (1) nie informował go, czy w danym momencie wykonuje pracę w ramach stosunku pracy na rzecz spółki (...), czy w ramach umowy zlecenia i na czyją rzecz – czy na rzecz spółki (...), czy też innej spółki. Jak wyjaśnił zainteresowany na koniec miesiąca podpisywał dokumenty przedkładane mu przez K. G. (1) i otrzymywał wynagrodzenie – i jako pracownik, i jako zleceniobiorca.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji, ewidencjonowanie czynności wykonywanych w ramach umów zlecenia w realiach rozpoznawanej sprawy było nie tylko możliwe, ale wręcz konieczne.

Sąd Okręgowy wskazał, że płatnik składek na poparcie tezy, iż nie był beneficjentem czynności wykonywanych przez zainteresowanych w ramach umów zlecenia zawartych z (...) K. G. (1), przedłożył ewidencję czasu pracy. Intencją płatnika składek było wykazanie po pierwsze, że zainteresowani świadczyli pracę na jego rzecz tylko i wyłącznie w dniach i godzinach w ewidencji wykazanych, w oparciu o zawarte ze spółką (...) umowy o pracę i pod nadzorem K. G. (1) (w ramach świadczonej przez niego usługi nadzoru), po drugie, że przebywając na terenie nieruchomości przy ul. (...) w S. (współdzielonej z innymi podmiotami) w dniach i godzinach niewyszczególnionych w ewidencji, nie świadczyli pracy na rzecz powodowej spółki (...).

Zdaniem Sądu pierwszej instancji, o ile przedłożona ewidencja czasu pracy jest przydatna do wykazania pierwszej z tez postawionych przez płatnika składek, o tyle nie można w oparciu o jej zapisy wykazać, że zainteresowani nie wykonywali w ramach umów zlecenia prac na rzecz spółki (...). Co najwyżej można stwierdzić, że poza nominalnym czasem pracy wynikającym z umowy o pracę, zainteresowani pracy w godzinach ponadnormatywnych w ramach stosunku pracy nie wykonywali. Niewykluczone jednak, że pracę taką świadczyli w ramach umowy zlecenia zawartej z K. G. (1). Jednak z uwagi na brak ewidencji prowadzonej przez K. G. (1) przeciwnych twierdzeń płatnika składek nie sposób zweryfikować.

Na zakończenie Sąd meriti wskazał, że zadaniem powodowej spółki (...) w niniejszym procesie było wykazanie, że organ rentowy błędnie przyjął, jakoby czynności wykonywane przez pracowników płatnika składek, a realizowane na podstawie umów cywilnoprawnych zawieranych przez nich z K. G. (1), były czynnościami realizowanymi na rzecz tego płatnika. Tymczasem w toku niniejszego procesu płatnik składek w istocie przeprowadził dowód na okoliczność, że nie można w sposób pewny rozstrzygnąć, kto, kiedy, na jakiej podstawie i na czyją rzecz pracę tę wykonywał. Przy tym w ocenie Sądu Okręgowego sam płatnik swoim działaniem stworzył warunki, które nie pozwalają na postawienie tezy przeciwnej. Rodzące się w tym zakresie wątpliwości, których powodowa spółka nie zdołała w toku postępowania przed sądem wyeliminować, nie dają zaś podstaw do wzruszenia zaskarżonych decyzji.

Mając na względzie całokształt powyższych rozważań, Sąd pierwszej instancji uznał wniesione odwołania za bezzasadne i oddalił je na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd Okręgowy – w oparciu o przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 5 i w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490) – zasądził od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się płatnik, zaskarżając je w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie skutkujące błędnym uznaniem, że to na płatniku składek w przedmiotowej sprawie spoczywał ciężar wykazania niezasadności stanowiska ZUS przyjętego w zaskarżonych decyzjach oraz ciężar wykazania zasadności swojego stanowiska, podczas gdy zaskarżone przez płatnika składek decyzje ZUS zmieniały sytuację prawną płatnika składek, a tym samym ciężar dowodu w zakresie prawidłowości i zasadności stanowiska przyjętego w tych decyzjach spoczywał na ZUS,

2. nierozpoznanie przez Sąd istoty sprawy poprzez brak dokonania oceny zasadności i prawidłowości decyzji wydanych przez ZUS w przedmiocie objęcia ubezpieczeniem społecznym i ustalenia podstawy wymiaru składek oraz oparcie wydanego wyroku wyłącznie na założeniu, że to płatnik składek nie wykazał w sprawie niezasadności tych decyzji, podczas gdy niewątpliwym zadaniem Sądu w przedmiotowej sprawie była ocena wydanych przez ZUS decyzji pod kątem ich zgodności z przepisami prawa materialnego oraz zgodności ze stanem faktycznym,

3. sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegająca na nieprawidłowym przyjęciu, że beneficjentem prac wykonywanych przez M. H., A. K., S. R. oraz R. W. w ramach umów zlecenia zawartych z firmą (...), jest spółka (...) Sp. z o.o., podczas gdy wnioski takie nie wynikają ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego,

4. sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegająca na nieprawidłowym uznaniu, że płatnik składek nie wykazał w przedmiotowej sprawie na czyją rzecz były wykonywane prace realizowane przez M. H., A. K., S. R. oraz R. W. w ramach umów zlecenia zawartych z firmą (...), podczas gdy z zebranego w sprawie materiału, dowodowego wynika, że rzeczywistym beneficjentem tych prac była m.in. spółka (...) Sp. z o.o.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uchylenie decyzji ZUS z dnia 22.11.2013 r. nr (...), nr (...), nr (...) i nr (...) oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz Płatnika składek kosztów postępowania za I i II instancję; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego.

W ocenie płatnika składek, wyrok Sądu Okręgowego został wydany z naruszeniem przepisów prawa procesowego i materialnego oraz w wyniku dokonania błędnych ustaleń faktycznych. Podstawą przyjętego przez ten Sąd stanowiska było założenie, że to spółka (...) Sp. z o.o. powinna wykazać w przedmiotowej sprawie po pierwsze niezasadność zaskarżonych decyzji ZUS, a po drugie zasadność własnego stanowiska. W oparciu o tak określony rozkład ciężaru twierdzenia i dowodzenia w sprawie, Sąd Okręgowy następnie uznał, że spółka (...) Sp. z o.o. ciężaru tego nie udźwignęła, a tym samym że brak jest podstaw do kwestionowania stanowiska przyjętego w decyzjach ZUS.

W ocenie apelującego powyższe stanowisko Sądu pierwszej instancji odnoszące się do rozkładu ciężaru dowodu w niniejszej sprawie, jest chybione i stanowi przejaw naruszenia przez ten Sąd art. 6 kodeksu cywilnego oraz art. 232 kodeksu postępowania cywilnego. Rozwijając powyższy zarzut apelujący wskazał, że w uzasadnieniu wydanego w sprawie wyroku, w części odnoszącej się do rozkładu ciężaru dowodu, Sąd pierwszej instancji odwołuje się w istocie do ogólnych zasad i założeń panujących w postępowaniu cywilnym w tym zakresie. W ocenie płatnika, Sąd Okręgowy określając rozkład ciężaru twierdzenia i dowodzenia, nie uwzględnił jednak specyfiki postępowania odrębnego jakim

jest postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w tym ról i sytuacji procesowych stron tych postępowań. Zdaniem apelującego ogólnych zasad obowiązujących w postępowaniu cywilnym w zakresie ciężaru dowodu, nie sposób stosować wprost również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, bez ich każdorazowego dostosowania do specyfiki tego rodzaju postępowań, a przede wszystkim do charakteru zaskarżonych decyzji ZUS i skutków jakie decyzje te ze sobą niosą.

Apelujący podkreślił, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych wskazuje się jednoznacznie, że odwołanie od decyzji organu rentowego wszczyna postępowanie sądowe i w tym znaczeniu jest podobne do pozwu. Jednakże nie jest to zwykle postępowanie cywilne, w którym regułą jest, że powód powinien udowodnić fakty, na których opiera powództwo. W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych kontroli podlega decyzja organu rentowego i rozkład ciężaru dowodów będzie zależał od rodzaju decyzji. Jeżeli jest to decyzja, w której organ zmienia sytuację prawną ubezpieczonego, to organ powinien wykazać uzasadniające ją przesłanki faktyczne (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 lutego 2007 roku, sygn. akt 1 UK 269/06). Zdaniem płatnika, wyraźnego i jednoznacznego podkreślenia wymaga też, że do postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych w zakresie postępowania dowodowego ma zastosowanie - bez żadnych ograniczeń - reguła wynikająca z 232 k.p.c, obowiązuje więc zasada kontradiktoryjności i dowodzenia swoich twierdzeń przez stronę. Wydanie decyzji przez organ rentowy w postępowaniu administracyjnym nie zwalnia go więc od udowodnienia przed sądem jej podstawy faktycznej, zgodnie z ogólnymi zasadami rozkładu ciężaru dowodu (tak: Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z 7 stycznia 2010r., sygn. akt 11 UK 148/09).

W ocenie apelującego, stanowisko Sądu Okręgowego sprowadza się natomiast do nieuzasadnionego założenia, że to na odwołującym spoczywa „cały” ciężar dowodu w postępowaniu zainicjowanym wniesieniem odwołania od decyzji organu rentowego, skoro zdaniem tego Sądu spółka (...) Sp. z o.o. miała obowiązek wykazać zarówno „niezasadność” decyzji ZUS, jak i „zasadność” własnych twierdzeń. Założenie to jest jednak błędne i nie sposób jego wywodzić z samego faktu, że ZUS prowadził postępowanie kontrolne, ani też z tego, że została wydana decyzja niekorzystna dla płatnika składek. Wolą ustawodawcy decyzje ZUS zostały poddane kontroli sądów powszechnych, wobec czego gdyby miały one tworzyć nowy stan w sferze praw i obowiązków płatników składek w sposób całkowicie autorytarny, to niewątpliwie tego rodzaju kontroli nie zostałyby poddane.

Apelujący podkreślił, że w przedmiotowej sprawie nie budzi żadnych wątpliwości okoliczność, iż zaskarżone decyzje ZUS są decyzjami zmieniającymi sytuację prawną płatnika składek, tj. spółki (...) Sp. z o.o. Decyzje te bowiem powodują objęcie ubezpieczeniem społecznym określonych osób oraz ustalają podstawę wymiaru składek ubezpieczeniowych, które mają obciążać spółkę (...) Sp. z o.o. Prawidłowe zatem przyjęcie rozkładu ciężaru twierdzenia i dowodzenia w niniejszej sprawie, winno sprowadzać się do uznania, że to organ rentowy zobowiązany był do wykazania zasadności stanowiska przyjętego w wydanych decyzjach, w szczególności miał obowiązek wykazać, że zachodzą w sprawie przesłanki określone w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, a przede wszystkim, że rzeczywistym i wyłącznym beneficjentem czynności wykonywanych przez M. H., A. K., S. R. i R. W. na podstawie umów zlecenia zawartych z firmą (...), była spółka (...) Sp. z o.o. Dopiero w razie „udźwignięcia” przez organ rentowy powyższego obowiązku, można byłoby ewentualnie mówić o dalszych obowiązkach procesowych leżących po stronie płatnika składek. Wszelkie natomiast negatywne konsekwencje wynikające z niewykazania przez ZUS powyższej okoliczności, winny obciążać ZUS, a nie płatnika składek.

Uzasadniając zarzut nierozpoznania istoty sprawy oraz sprzeczności ustaleń Sądu z treścią materiału dowodowego, apelujący wskazał, że uchybienie Sądu pierwszej instancji polegające na przyjęciu nieprawidłowego rozkładu ciężaru twierdzenia i dowodzenia, skutkowało po pierwsze nierozpoznaniem przez ten Sąd istoty sprawy, a po drugie doprowadziło do nieprawidłowych ustaleń faktycznych i sprzeczności tych ustaleń z materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

Zarzut nierozpoznania istoty sprawy, płatnik upatruje w dwóch kwestiach. Po pierwsze Sąd Okręgowy w ogóle nie dokonał oceny wydanych przez ZUS decyzji pod kątem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz

rzeczywistym stanem faktycznym. Zdaniem apelującego, stanowisko Sądu pierwszej instancji opiera się na przyjętym z góry założeniu, że decyzje ZUS są prawidłowe tylko dlatego, że spółka (...) Sp. z o.o. rzekomo nie wykazała w niniejszej sprawie zasadności swojego stanowiska, tj. że beneficjentem prac wykonywanych przez ubezpieczonych w ramach umów zlecenia, była spółka (...) Sp. z o.o. W ocenie skarżącego, niezależnie od przyjętego przez Sąd rozkładu ciężaru dowodzenia Sąd powinien w pierwszej kolejności dokonać weryfikacji prawidłowości wydanych przez ZUS decyzji. Uzasadnienie wydanego wyroku w ogóle nie zawiera motywów tej oceny, co wskazuje, że nie została ona w ogóle przeprowadzona. Sąd nie odniósł się do postępowania kontrolnego przeprowadzonego przez ZUS i zebranych w jego toku dowodów, co do których zresztą spółka (...) Sp. z o.o. składała uzasadnione zastrzeżenia jeszcze w toku kontroli. Stanowisko Sądu Okręgowego sprowadza się zatem wyłącznie do stwierdzenia, że stanowisko ZUS jest prawidłowe tylko dlatego, że została wydana w sprawie decyzja.

Po drugie, zdaniem apelującego, Sąd Okręgowy uznał, że w przedmiotowej sprawie - z przyczyn rzekomo leżących po stronie spółki (...) Sp. z o.o. - w ogóle nie można ustalić na czyją rzecz prace ubezpieczonych były wykonywane, a tym samym, że stanowiska odwołującego nie można zweryfikować. W dalszej części swojego wyводу Sąd wskazuje na nieprzebiegnięcie przez K. G. (1) ewidencji zleczonych prac, brak świadomości ubezpieczonych co do podmiotu, na rzecz którego prace były świadczone, czy wreszcie na brak granic między poszczególnymi działkami gruntowymi zajmowanymi przez poszczególne podmioty z Grupy (...). W ocenie płatnika przedmiotowa sprawa nie miała na celu ustalenia kto był rzeczywistym beneficjentem prac wykonywanych przez M. H., A. K., S. R. i R. W. w ramach umów zlecenia, ale czy wyłącznym beneficjentem tych prac była spółka (...) Sp. z o.o.

Art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, będący podstawą wydanych przez ZUS decyzji, wymaga bowiem jednoznacznego ustalenia, że beneficjentem prac wykonywanych w ramach umów zlecenia jest podmiot, w stosunku do którego decyzja ZUS zostaje wydana. Tym samym istota niniejszego sporu nie sprowadzała się do „weryfikacji stanowiska spółki (...) Sp. z o.o.”, zgodnie z którym beneficjentem prac była in.in. spółka (...) Sp. z o.o. Ewentualne zatem trudności Sądu w jednoznacznym potwierdzeniu stanowiska płatnika składek, wcale nie przemawiały za bezzasadnością wniesionych odwołań. Istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy z efektów tych prac korzystała wyłącznie spółka (...) Sp. z o.o. bo tylko w takiej sytuacji można byłoby mówić o prawidłowości wydanych przez ZUS decyzji. Sąd pierwszej instancji niewątpliwie nie rozpoznał powyższej istoty sporu, skupiając się w sposób nieuprawniony wyłącznie na weryfikacji twierdzeń płatnika składek.

Niezależnie od powyższych zarzutów apelujący wskazał, iż całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie nie pozwala przyjąć jakoby beneficjentem prac wykonywanych przez M. H., A. K., S. R. i R. W. w ramach umów zlecenia zawartych z firmą (...), była spółka (...) Sp. z o.o. Jak wskazano na wstępie uzasadnienia niniejszej apelacji - powyższa okoliczność powinna zostać wykazana przez organ rentowy, albowiem to organ rentowy poprzez wydanie zaskarżonych decyzji, zmieniających sytuację (...) Sp. z o.o., wywodził w tym zakresie korzystne dla siebie skutki prawne. Zdaniem płatnika, w przedmiotowej sprawie organ rentowy nie sprostał ciężarowi dowodu w tym zakresie, a zebrany w sprawie (zarówno w toku postępowania przed organem rentowym, jak i w toku procesu) materiał jest niewystarczający dla wykazania zasadności stanowiska organu rentowego, że to spółka (...) Sp. z o.o. czerpała korzyści z prac realizowanych przez M. H., A. K., S. R. i R. W. w ramach umów zlecenia. Zdaniem apelującego, wyniki postępowania kontrolnego przeprowadzonego przez ZUS, a w konsekwencji wydane decyzje, zostały oparte wyłącznie na zeznaniach świadków, z których rzekomo miało wynikać, że prace objęte umowami zlecenia, były realizowane na rzecz spółki (...) Sp. z o.o. Jak dowodziła spółka (...) Sp. z o.o. w toku kontroli, pracownicy byli jednak słuchani w sposób całkowicie tendencyjny, w szczególności nie zadawano pytań, czy osoby te realizują jakieś czynności na rzecz innych podmiotów aniżeli spółka (...) Sp. z o.o. Ponadto Płatnik składek zgłaszał w toku postępowania kontrolnego liczne wnioski dowodowe i zarzuty, do których ZUS się w ogóle nie odniósł, opierając się cały czas wyłącznie na swoich wcześniejszych ustaleniach. W ocenie płatnika, podkreślenia wymaga, iż w toku postępowania sądowego organ rentowy - reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika - nie naprowadził żadnych dodatkowych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, co do rzekomego czerpania korzyści przez spółkę (...) Sp. z o.o. z pracy wykonywanej w ramach umów zlecenia. Stanowisko organu rentowego, zaprezentowane w toku sprawy, ograniczało się w istocie do sporządzenia odpowiedzi na odwołanie, w której powtórzona została argumentacja wyrażona w zaskarżonych

decyzjach, ograniczająca się de facto do przywołania przepisów prawa materialnego oraz treści zeznań świadków przesłuchanych podczas kontroli.

Zdaniem apelującego, w przedmiotowej sprawie mamy zatem do czynienia z sytuacją, w której stanowisko o rzekomym czerpaniu korzyści wyłącznie przez spółkę (...) Sp. z o.o. z pracy wykonywanej przez M. H., A. K., S. R. i R. W. w ramach umów zlecenia zawartych z firmą (...), zostało sformułowane na podstawie wybiórczych i wyrwanych z kontekstu zeznań świadków przesłuchanych w trakcie kontroli. Stanowisko to nie zostało jednak skonfrontowane w żaden sposób, ani przez ZUS, ani przez Sąd pierwszej instancji z materiałem dowodowym zebrany w niniejszym postępowaniu, w tym z zeznaniami świadków oraz dokumentami przedłożonymi przez płatnika składek. Tymczasem, w ocenie płatnika, zebranych w postępowaniu sądowym dowodów jednoznacznie wynika, że spółka (...) Sp. z o.o. nie była beneficjentem tych prac, albowiem były one realizowane na rzecz innych kontrahentów firmy (...), w szczególności na rzecz spółki (...) Sp. z o.o. Z przedłożonych przez Płatnika umów zawartych z firmą (...), jednoznacznie wynika zdaniem apelującego, że K. G. (1) realizował czynności w ramach zawartej umowy o współpracy, na rzecz spółki (...) Sp. z o.o. i w tym celu zawierał umowy zlecenia min. z M. H., A. K., S. R. i R. W.. Przesłuchany w sprawie K. G. (1), jak również przedstawiciel spółki (...) Sp. z o.o. - P. P. oraz świadek K. K., potwierdzili fakt współpracy K. G. (1) ze spółką (...) Sp. z o.o. (...) jednoznacznie zeznał, że wykonywał czynności na rzecz spółki (...) Sp. z o.o.

W ocenie apelującego, również z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy wynika, że brak jest podstaw w sprawie do uznania spółki (...) Sp. z o.o. za wyłącznego beneficjenta prac wykonywanych przez M. H., A. K., S. R. i R. W., w ramach zawartych z firmą (...) umów zlecenia. Sąd I instancji ustalił chociażby, że czynności wykonywane przez M. H., A. K., S. R. i R. W. na podstawie umów zlecenia, były realizowane na różnych częściach placu przy ul. (...) w S., w tym na części placu zajmowanej przez spółkę (...) Sp. z o.o. (...) ten zresztą wynika wprost z zeznań przesłuchanego w sprawie M. H.. Gdyby zatem było tak, jak twierdzi ZUS, tzn. że wyłącznie spółka (...) sp. z o.o. czerpała korzyści z prac w/w osób, to jawi się pytanie w jakim celu osoby te wykonywały czynności na placu należącym do spółki (...) Sp. z o.o. (...) to w sposób bezpośredni, że beneficjentem prac była spółka (...) Sp. z o.o., nie zaś spółka (...) Sp. z o.o.

Ponadto apelujący wskazał, że Sąd Okręgowy ustalił, iż umowy zlecenia zawierane przez K. G. (1) z M. H., A. K., S. R. i R. W. dotyczyły takich czynności jak: przyjęcie, segregacja i przygotowanie do wysyłki partii złomu, segregacja i demontaż zużytego sprzętu, czy też wykonywanie prac porządkowych. Wszystkie te czynności mieściły się w zakresie obowiązków jakie spoczywały na K. G. (1) w ramach umowy zawartej ze spółką (...) Sp. z o.o. (...) między K. G. (1) a spółką (...) Sp. z o.o. tego rodzaju czynności nie przewidywała.

Zdaniem płatnika, powyższe ustalenia Sądu pierwszej instancji, wynikające z materiału dowodowego sprawy, prowadzić winny do wniosku, że spółka (...) Sp. z o.o. nie była beneficjentem prac wykonywanych przez M. H., A. K., S. R. i R. W. w ramach umów zlecenia zawartych z firmą (...). W ocenie apelującego ewentualnie istniejące wątpliwości, czy to wynikające z braku prowadzenia przez K. G. (1) ewidencji czynności, czy to z braku świadomości pracowników co do podmiotu, na rzecz którego wykonywane są prace, wcale nie podważają zasadności stanowiska Płatnika składek. Wręcz przeciwnie skoro zdaniem Sądu z uwagi na powyższe wątpliwości „nie można w sposób pewny rozstrzygnąć kto, kiedy, na jakiej podstawie i na czyją rzecz pracę tę wykonywał" (str. 27 uzasadnienia zaskarżonego wyroku), to jest to okoliczność wystarczająca do uznania wniesionych odwołań za zasadne. Skoro bowiem stan faktyczny jest tego rodzaju, że nie pozwala stwierdzić wyłącznego beneficjenta prac wykonywanych w ramach umów zleceń, to tym bardziej brak jest podstaw do stwierdzenia, że beneficjentem tym jest spółka (...) Sp. z o.o.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie w całości i o zasądzenie od powoda na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Zdaniem organu rentowego stanowisko Sądu Okręgowego jak i wydany w sprawie wyrok są słuszne. W pierwszym rzędzie organ rentowy zauważył, iż sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych często charakteryzują się tym, iż w jednej sprawie mamy do czynienia z tym samym stanem faktycznym odnoszącym się do poszczególnych zainteresowanych w sprawie. To skutkuje wydaniem decyzji o prawie tej samej treści, następnie wnoszeniem odwołań „szampowych" i z podobnym uzasadnieniem wyroków wydanych w sprawie tego samego płatnika. Jeśli zatem Sąd ma

do czynienia z jednym materiałem z przeprowadzonej kontroli przez ZUS, jednym płatnikiem, tymi samymi treściami decyzji to raczej uzasadnienia poszczególnych wyroków są podobne. Zgodnie z art. 328 § 2 kpc uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Te właśnie elementy zostały zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Jeśli chodzi o zasadę rozłożenia ciężaru dowodu organ rentowy zauważył, iż przed wydaniem decyzji administracyjnej zostało przeprowadzone postępowanie administracyjne. To znaczy, iż organ rentowy zgromadził szereg dokumentów i dowodów skutkujących wydaniem określonych decyzji. Do materiałów sprawy zostały dołączony protokół kontroli. Te wszystkie elementy spowodowały, iż organ rentowy wydając decyzję oparł ją na zgromadzonym materiale dowodowym a decyzję w sposób wyczerpujący uzasadnił. W tym momencie strona ma dwie możliwości albo uznać rację ZUS albo wnieść odwołanie od decyzji, stając się powodem w postępowaniu sądowym i przedstawia przeciwdowody, które Sąd bierze pod uwagę oceniając daną sprawę. Nie wiadomo zatem o jakim ciężarze dowodu w zakresie prawidłowości i zasadności stanowiska wspomniano w apelacji, skoro zasadność stanowiska została określona w uzasadnieniu decyzji której podstawą wydania był zgromadzony materiał dowodowy.

Dokonując analizy wydanego wyroku, zdaniem ZUS jest on prawidłowy. Bezspornym zdaniem pozwanego jest fakt, iż zainteresowani zatrudnieni w firmie (...) w tym samym czasie w/w zostali zatrudnieni przez Pana K. G. (1) w celu realizacji umowy o współpracy zawartej z (...). Niewątpliwie pracownicy wykonywali prace na rzecz zakładu pracy, którego byli pracownikami. Potwierdzeniem tego będą m.in. zeznania przesłuchanego w sprawie samego K. G. (1), który zaznaczył, iż zainteresowani w sprawie byli jego zleceniobiorcami w czasie, gdy byli pracownikami firmy (...). W tym czasie wykonywali jego polecenia w zakresie wytycznych które otrzymywałem od firmy (...). Prace powyższe były wykonywane na rzecz Pana G. zaś jemu prace, co ponownie zaznaczył zlecała firma (...).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja płatnika składek okazała się bezzasadna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego sąd pierwszej instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy, który między stronami nie był sporny. W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy wskazał, jaki stan faktyczny stał się jego podstawą oraz podał na jakich dowodach oparł się przy jego ustalaniu. Sąd Apelacyjny ustalenia sądu pierwszej instancji w całości uznał i przyjął jako własne, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania w tej części uzasadnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAP 1999/24/776 oraz z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 233/09, LEX nr 585720 i z dnia 24 września 2009 r., IIPK 58/09, LEX nr 558303). Również rozważania prawne, które skłoniły sąd pierwszej instancji do oddalenia odwołań od zaskarżonych decyzji sąd odwoławczy podzielił i przyjął za własne w całości uznając je za trafne i nie naruszające prawa materialnego.

Sąd Apelacyjny nie znalazł przy tym podstaw do uznania słuszności zarzutu apelacji stanowiącej jedynie polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego opartym o rzetelną ocenę materiału dowodowego oraz prawidłową i logiczną wykładnię obowiązujących przepisów prawa.

Zgodnie z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W wyroku z dnia 23 maja 2014 r., II UK 445/13 (LEX nr 1475168) Sąd Najwyższy podsumowując dotychczasowe stanowisko w sprawie wykładni powyższego przepisu wskazał, między innymi, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej

rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy wykonywania pracy na podstawie jednej z wymienionych w nim umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, a także wykonywania pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która wymienioną umowę zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy systemowej jest to, że - będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z określonym pracodawcą - jednocześnie świadczy na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z inną osobą. Celem takiej regulacji było ograniczenie korzystania przez pracodawców z umów cywilnoprawnych zawieranych z własnymi pracownikami dla realizacji tych samych zadań, które wykonują oni w ramach łączącego strony stosunku pracy, by w ten sposób ominąć ograniczenia wynikające z ochronnych przepisów prawa pracy i uniknąć obciążeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od tychże umów oraz ochrona pracowników przed skutkami fluktuacji podmiotowej po stronie zatrudniających w trakcie procesu świadczenia pracy, polegającej na przekazywaniu pracowników przez macierzystego pracodawcę innym podmiotom (podwykonawcom), którzy zatrudniają tych pracowników w ramach umów cywilnoprawnych nieobjętych obowiązkiem ubezpieczeń społecznych (umowa o dzieło) lub zwolnionych z tego obowiązku w zbiegu ze stosunkiem pracy (umowa agencyjna, zlecenia lub inna umowa o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu). W orzecznictwie Sądu Najwyższego w tej kwestii, zwraca się uwagę również, że na tle art. 8 ust. 2a ustawy systemowej pojęcie pracownika w zakresie ubezpieczenia społecznego nie pokrywa się ściśle z takim pojęciem, jakim posługuje się prawo pracy, a odczytywanie tego przepisu w związku z art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że rzeczywisty stosunek prawny regulowany wymienionymi w nim umowami cywilnymi, który istnieje na gruncie prawa cywilnego, nie wywołuje skutków w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych. Przy czym, Sąd Najwyższy przyjmuje (szeroko w tym zakresie w powołanych wyżej wyrokach z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11 oraz z dnia 11 maja 2012 r., I UK 5/12), że umowy cywilnoprawne wymienione w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej (także w jej art. 9 ust. 1) nie stanowią samodzielnych tytułów obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym pracownika. W takiej sytuacji nie dochodzi również do zbiegu tytułów ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 9 tej ustawy. Norma art. 8 ust. 2a - poprzez wykreowanie szerokiego pojęcia "pracownika" - stworzyła szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Tytułem tym jest łączący pracodawcę z pracownikiem stosunek pracy oraz dodatkowo umowa cywilnoprawna zawarta przez pracownika z pracodawcą lub zawarta z osobą trzecią, ale wykonywana na rzecz pracodawcy. Określone hipotezą normy art. 8 ust. 2a dwie sytuacje faktyczne, w jakich może się znaleźć osoba, do której przepis ten jest adresowany (pracownik wykonujący pracę na podstawie wymienionych umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą oraz umów cywilnoprawnych zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca jest świadczona na rzecz pracodawcy) mają równorzędny charakter z punktu widzenia skutków opisanych dyspozycją omawianej normy prawnej. Konsekwencje prawne na gruncie ustawy systemowej, wynikające z realizacji takich umów, muszą być takie same, co oznacza, że dla celów ubezpieczeń społecznych zarówno wykonywanie pracy na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą, jak i zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca wykonywana jest na rzecz pracodawcy, jest traktowane tak jak świadczenie pracy w ramach klasycznego stosunku pracy łączącego jedynie pracownika z pracodawcą.

Nadto w wyroku z dnia 27 listopada 2014 r., A Ua 476/14 (LEX nr 1566957) Sąd Apelacyjny w Gdańsku dokonał podsumowania stanowiska judykatury odnośnie wykładni wskazanego przepisu wskazując między innymi, że z regulacją art. 8 ust. 2a ustawy systemowej koresponduje unormowanie zawarte w art. 18 ust. 1a i w art. 20 ust. 1 tej ustawy, dotyczące problematyki podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Skoro bowiem w sytuacjach, do których odnosi się art. 8 ust. 2a ustawy, mamy do czynienia z jednym, szeroko ujętym pracowniczym tytułem obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym, to konsekwentnie w art. 18 ust. 1a i następczo w art. 20 ust. 1 tej ustawy nakazano w stosunku do tych ubezpieczonych uwzględnienie w podstawie wymiaru składek również przychodu z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Płatnikiem tych składek, w myśl art. 4 pkt 2a ustawy systemowej, jest pracodawca, który jest zobowiązany uwzględniać w podstawie wymiaru składek za swoich pracowników także przychody uzyskiwane przez tych pracowników z tytułu umów cywilnoprawnych, o ile prace w ramach tych umów wykonują w warunkach objętych dyspozycją art. 8 ust. 2a tej ustawy. Jednolite stanowisko w

tej kwestii zostało zaprezentowane w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09 (OSNP 2010/3-4/46), a także w wyrokach tego Sądu z dnia 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09 (LEX nr 577824), z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09 (LEX nr 585727) oraz z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11 (OSNP 2012/21-22/266).

Należy także podzielić stanowisko Sądu Okręgowego zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że w doktrynie przyjmuje się, że zwrot działać "na rzecz" użyty został w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w innym znaczeniu, niż w języku prawa, w którym działanie "na czyjąś rzecz" może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 k.p.). Również wykonujący zlecenie "działa na rzecz zleceniodawcy" (art. 734 i n.k.c.). W kontekście przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, tj.:

1) umowy o pracę,

2) umowy zlecenia między pracownikiem, a osobą trzecią i

3) umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą. Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia umowy zlecenia/świadczenia usług z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniodawcą (zob. Konstrukcja uznania za pracownika w prawie ubezpieczenia społecznego - Inetta Jędrasik-Jankowska).

Sąd Apelacyjny zauważa, że płatnik składek w apelacji podnosi także zarzuty dotyczące prawidłowości wydania zaskarżonej decyzji. Apelujący wskazuje, że organ rentowy nie uwzględnił zarzutów kierowanych do protokołu z przeprowadzonej kontroli, nie uwzględnił podnoszonych w postępowaniu dowodów. Zarzuty te zatem dotyczą postępowania przed organem rentowym, do którego zastosowanie mają przepisy prawa administracyjnego. Jednak zarzuty sprowadzające się do kwestionowania toku postępowania administracyjnego przed organem rentowym na etapie wydawania zaskarżonej decyzji, nie mogły okazać się skuteczne. Sąd Apelacyjny wskazuje na aprobowany pogląd orzecznictwa, zgodnie z którym postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. Sąd ubezpieczeń społecznych – jako sąd powszechny – może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego, jako przedmiotu odwołania. Stwierdzenie takiej wady następuje jednak tylko dla celów postępowania cywilnego i ze skutkami dla tego tylko postępowania. W wypadkach innych wad, wymienionych w przepisach k.p.a., konieczne jest wszczęcie odpowiedniego postępowania administracyjnego w celu stwierdzenia nieważności decyzji i wyeliminowania jej z obrotu prawnego. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09, LEX nr 577824). Nadto przypomnieć należy, że z chwilą skutecznego wniesienia odwołania, sprawa początkowo administracyjna staje się sprawą cywilną i jest rozpatrywana merytorycznie, a więc bez ograniczenia do kwestii zgodności z prawem, jak to ma miejsce w przypadku sądów administracyjnych, a nadto na gruncie przepisów procedury cywilnej, a nie przepisów k.p.a., co z kolei oznacza, że wadliwości postępowania administracyjnego, nieskutkujące pozbawieniem decyzji przymiotu aktu administracyjnego, nie mają znaczenia dla meritum rozpoznawanej sprawy.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów podnoszonych przez płatnika składek w wywiedzionej apelacji, Sąd Apelacyjny wskazuje, że w całości podziela przedstawione przez Sąd Okręgowy stanowisko. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego należało uznać, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ma ustalenie, że zainteresowani będący pracownikami (...) sp. z o.o., w ramach umów będących przedmiotem niniejszego sporu zawartych z (...), wykonywali pracę, której beneficjentem ostatecznie był pracodawca zainteresowanego. Praca, którą zainteresowani wykonywali

na rzecz K. G. (1), mogła zostać wykonana w ramach stosunku pracy łączącego zainteresowanego z (...) sp. z o.o., dotyczyła ona bowiem wykonywania czynności, które należały do obowiązków pracowniczych zainteresowanych.

Z ustaleń kontroli przeprowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych u płatnika składek wynika, że K. G. (1) miał kontakt z pracownikami spółki (...), pracującymi w ramach umowy o pracę, nadzorował wykonywane przez nich obowiązki w ramach umowy o świadczenie usług z 31 grudnia 2004 r. Również słuchani w toku kontroli świadkowie wskazywali, że pracę wykonują w (...) sp. z o.o. pod nadzorem K. G. (1), który jest kierownikiem i wydaje polecenia. K. G. (1) jest bezpośrednim przełożonym w spółce (...), jak również gdy wykonywana jest praca w (...)

Nie można także pomijać faktu, że płatnik składek wnosząc zastrzeżenia do protokołu kontroli sam przyznał, że zleceniobiorcy mieli prawo nie mieć świadomości, która ze spółek jest beneficjentem ich pracy w danym momencie. Nie negował, że kwestia rozliczeń pomiędzy spółkami nie została zorganizowana w sposób całkowicie poprawny, stąd podjęto działania zmierzające do korekty rozliczeń. Działania te jednak zostały podjęte dopiero po przeprowadzeniu kontroli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Z zeznań świadków i zainteresowanych słuchanych w sprawie wynika zaś, że nie wiedzieli oni czy wykonują w danym momencie pracę na rzecz płatnika składek, czy na rzecz zleceniobiorcy. Nie wiedzieli, kiedy wykonują pracują w ramach umowy o pracę, a kiedy w ramach umowy zlecenia. Zeznali, że K. G. (1) wyznaczał pracownikom zadania do pracy, pilnował pracowników, gdy pracowali w firmie (...). Trafnie Sąd Okręgowy wskazał, że sam K. G. (1) nie był w stanie wskazać, w jakim okresie zainteresowani, wykonywali pracę na rzecz konkretnej spółki, prowadzącej działalność gospodarczą o zbieżnym profilu na tym samym terenie. Nadto K. G. (1) wydawał zainteresowanemu polecenia zarówno w ramach pracy wykonywanej w ramach stosunku pracy, jak też pracy wykonywanej w ramach umowy zlecenia.

Odnośnie zarzutu tendencyjnego przesłuchiwania świadków przez Sąd Okręgowy, stwierdzić należy, że płatnik uczestniczył w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji i miał prawo do zadawania pytań, które stanowiłyby ewentualną podstawę do innego rozstrzygnięcia Sądu.

Dodatkowo stwierdzić należy, że z ewidencji czasu pracy przedłożonej przez płatnika wywnioskować można jedynie, w jakich dniach i godzinach praca przez zainteresowanych była świadczona w ramach stosunku pracy. Płatnik składek natomiast nie przedłożył żadnych dowodów, które pozwalałyby na ustalenie kiedy praca wykonywana była przez zainteresowanych na rzecz zleceniodawcy.

Wbrew twierdzeniom płatnika składek, ciężar udowodnienia braku podstaw do doliczenia do podstawy wymiaru składek przychodu za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji spoczywał na płatniku składek. To spółka (...) zakwestionowała decyzję wydaną przez organ rentowy po zebraniu materiału dowodowego przez ten organ. Nie ulega wątpliwości, że przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy zasadnicze znaczenie winna znaleźć zasada wyrażona w art. 6 k.c., zastosowana odpowiednio w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przyjąć należy, iż skarżący decyzję ZUS, zaprzeczając twierdzeniom organu rentowego, który na podstawie przeprowadzonego postępowania kontrolnego dokonał niekorzystnych dla niego ustaleń, winien był w postępowaniu przed sądem nie tylko podważyć trafność poczynionych w ten sposób ustaleń dotyczących obowiązku ubezpieczeń społecznych, ale również, nie ograniczając się do polemiki z tymi ustaleniami, wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jego stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniu od decyzji. Takich okoliczności płatnik składek nie zdołał wykazać. Przede wszystkim płatnik nie wykazał, aby beneficjentem pracy zainteresowanych pozostawał (...). Brak jest w aktach sprawy dowodów, które pozwalałyby na określenie, które z czynności wykonywane były na rzecz płatnika, a których beneficjentem pozostawał K. G. (1). Jak bowiem prawidłowo zauważył Sąd Okręgowy, zainteresowani wszystkie czynności wykonywali na terenie nierozgraniczonych nieruchomości należących do (...) i (...). Plac ten był traktowany przez pracowników jako jedna nieruchomość.

Zwrócić należało uwagę także na zakres obowiązków zainteresowanych, jakie mieli wykonywać w ramach umowy o pracę, a jakie były wykonywane na podstawie umowy zlecenia.

Do obowiązków A. K., S. R., M. H., R. W. i K. G. (1) jako pracowników spółki (...) należało między innymi wykonywanie czynności pracowników placowych. W toku kontroli ustalono, że do obowiązków pracownika placowego należy przyjęcie złomu – rozładunek, prace załadunkowe, prace przy inwentaryzacji, prace magazynowe. Natomiast w ramach umów zlecenia zainteresowani zajmowali się przyjmowaniem, segregacją i przygotowywaniem do wysyłki wskazanych partii złomu, segregacją i demontażem zużytego sprzętu elektrycznego, elektronicznego, wykonywaniem prac porządkowych w miejscu wskazanym przez zleceniodawcę. W ocenie Sądu Apelacyjnego zakres prac wykonywanych przez zainteresowanych w ramach umowy zlecenia jest tożsamy z zakresem prac, który obowiązywał ich w ramach umowy o pracę.

Powyższe okoliczności poddają w wątpliwość twierdzenia apelującego. Zarzuty apelacyjne sprowadzają się do podtrzymania dotychczasowego stanowiska. W żaden sposób jednak nie wskazują na uchybienia w rozumowaniu Sądu Okręgowego, które powodowałyby konieczność zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu Apelacyjnego, finalny efekt pracy zainteresowanych wykonywanej w ramach umowy zlecenia, w ostatecznym rozrachunku osiągał płatnik składek. Powyższe okoliczności uniemożliwiają uznanie, że praca wykonywana przez zainteresowanych, w tym samym miejscu świadczona była osobno na rzecz płatnika składek i osobno na rzecz zleceniodawcy.

Skoro dyspozycja art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w niniejszej sprawie została wypełniona to (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. do podstawy wymiaru przychodu za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji winna doliczyć wynagrodzenie uzyskane przez zainteresowanych w ramach wykonanych spornych umów z (...). Przy czym, w wyroku z dnia 4 czerwca 2014 r., II UK 482/13 (LEX nr 1475268) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że to pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne. Wówczas płatnikiem składek nie jest ta osoba trzecia. Stanowisko to jest utrwalone w orzecznictwie co wynika z uzasadnienia powyższego wyroku oraz orzecznictwa tam powołanego.

Konsekwencją zatem konstrukcji uznania zainteresowanych za pracowników w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, jest konieczność opłacania przez pracodawcę – spółkę (...) składek na ubezpieczenie społeczne za te osoby, z którymi zostały zawarte umowy o dzieło przez (...), tak jak za pracowników. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy systemowej pracodawcę obciąża zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do ZUS składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę "uznaną za pracownika".

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Apelacyjny uznał apelację płatnika składek za nieuzasadnioną i na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił ją w całości.

O kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Apelacyjny orzekł w oparciu o przepis art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie, z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), przy czym Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). Do celowych kosztów postępowania należy koszt ustanowienia zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, 1349 ze zm.) - § 12 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 5 listopada 2015 r.).

SSA Barbara Białecka SSA Urszula Iwanowska SSO (del.) Gabriela Horodnicka-

Stelmaszczuk